

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Několik kritických poznámek k platné úpravě exekuce zdržovacích nároků stanovených předběžným opatřením

Institut předběžného opatření si staví za cíl zajištění zatímní úpravy poměrů stran do doby vydání meritorního rozhodnutí ve věci v situaci, kdy to okolnosti případu vyžadují. Jeho důvodnost je tak dána tam, kde nenařízení předběžného opatření může způsobit stranám škodu, příp. zmařit praktickou účelnost dalšího řízení, resp. výkon rozhodnutí. Tomuto účelu odpovídá i zákonodárcem stanovená velmi krátká – maximálně 7denní lhůta pro vydání rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření (§ 75c odst. 2 o.s.ř.).

Proto, aby bleskový efekt předběžného opatření nebyl zmařen podáním odvolání, zákon stanoví, že odvolání podané proti usnesení o nařízení předběžného opatření nemá odkladný účinek, tj. usnesení o nařízení je vykonatelné vyhlášením (§76d o.s.ř.). Podle § 76f odst. 1 o.s.ř. je právní úkon, který byl učiněn tím, pro něhož je výrok vykonatelného usnesení o nařízení předběžného opatření závazný, neplatný, jestliže jím byla porušena povinnost uložená vykonatelným usnesením o nařízení předběžného opatření.

Nároky, se kterými může navrhovatel ve svém návrhu přijít jsou vymezeny v § 76 odst. 1 o.s.ř. V uvedeném výčtu je i nárok zdržovací.

Tato stručná glosa se zabývá některými praktickými dopady porušení povinnosti stanovené vykonatelným usnesením o nařízení předběžného opatření ve věcech porušení práv k ochranným známkám a nekalé soutěži. Jedná se o případy, kdy návrh na vydání předběžného opatření sleduje za cíl uložení povinnosti se zdržet (z pohledu navrhovatele) závadného jednání spočívajícího, např. v nabízení výrobku označeného ochrannou známkou či jednání nekalosoutěžního (§ 2976 a násl. občanského zákoníku). Z povahy věci vyplývá, že dodržení tohoto předběžného zákazu nemůže být zaručeno prostřednictvím shora zmíněného ustanovení § 76f odst. 1 o.s.ř.

Je-li předběžné opatření, jehož podstatou je zdržení se určité činnosti, např. stažení výrobků opatřených ochrannou známkou, nařízeno, avšak není odpůrcem respektováno, je jedinou právní cestou k vymožení stanovené povinnosti podání exekučního návrhu.

V této fázi však zákonodárcem předpokládaný „blitzkrieg“ najednou naráží na nezbytnost vyčkat na vydání usnesení soudem o pověření vybraného exekutora k provedení exekuce. Ještě větší praktické časové prodlevy vznikají proto, že exekuční řád (zákon č. [120/2001](#) Sb.) nezná zvláštní úpravu

exekucí předběžných opatření; exekutor je proto nucen při exekuci postupovat dle standardního postupu, který předpokládá mj. zaslání povinnému výzvy ke splnění vymáhané povinnosti, v níž exekutor mj. vyčíslí zálohu na snížené náklady exekuce a náklady oprávněného a poučí, že splní-li povinný ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy vymáhaný nárok a uhradí zálohu, vydá exekutor neprodleně příkaz k úhradě nákladů exekuce (§ 46 odst. 4 exekučního řádu). Tento postup v praxi znamená, že exekutor nezapočne s exekucí (uložením sankce) dříve, než uplyne výše uvedená dodatečná 30denní lhůta k dobrovolnému splnění povinnosti (§ 47 odst. 2 písm. a) exekučního řádu).

Ze shora uvedeného je zřejmé, že zákonem předpokládaný bleskový zásah a úprava poměru stran v případě zdržovacího nároku je zdoluhavá, tudíž i nedostatečně efektivní, když od podání návrhu do exekuce stanovené povinnosti (uložením sankce za nerespektování předběžného opatření) v praxi uběhnou minimálně dva měsíce, tedy doba, po kterou nebude možné na závadně jednající subjekt relevantně působit.

Samostatnou kapitolu tvoří výše pokut za porušení „jiné povinnosti“ (mj. i povinnost se zdržet), která dle ustanovení § 351 o.s.ř. může činit až 100.000,- Kč, což v mnoha případech očividně nebude podnikatelské subjekty (proti nimž zpravidla jsou předběžná opatření v předmětných věcech ukládána) jakkoliv citelná. Za tohoto stavu se v plné míře nenaplní ani preventivní funkce sankce, když uvedené částky zpravidla nebudou od porušení stanoveného zákazu odrazovat. Je pozoruhodné, že uvedená maximální částka byla do občanského soudního řádu zákonem č. [263/1992 Sb.](#), který nabyl účinnosti k 1. 1. 1993, tedy před téměř čtvrtstoletím. Ponecháme-li stranou míru inflace (internetová kalkulačka ozbrojena statistickými údaji ČSÚ uvádí, že 100.000,- Kč roku 1993 odpovídá cca 42.000,- Kč roku 2016) je zřejmé, že podobná sankce je zcela nesrovnatelná s maximálními stropy sankcí v jiných předpisech. V praxi tato skutečnost jen utvrzuje smutné konstatování, že v podmínkách českého právní řádu „se nekalá soutěž vyplatí“. Přitom praktické dopady podobné benevolence zákonodárce výrazně negují smysl předběžných opatření tohoto druhu, jež na nekalé jednající subjekty rozhodně nepůsobí odrazujícím dojmem.

Z případů z praxe tak lze vzpomenout na předvánoční akci jedné společnosti, která uvedla na trh výrobek, jehož etiketa a název byly zaměnitelné s ochrannými známkami předního výrobce šumivých nápojů. Ačkoliv předběžné opatření bylo vydáno ještě před vánočními svátky, k exekuci nebylo, resp. nemohlo být přistoupeno dříve než po téměř dvou měsících, a to i přes veškerou snahu o urychlení celého procesu. Postih (v podobě jedné jediné sankce ve výši 50.000,- Kč) tedy přišel dlouho po vánočních svátcích – období největších prodejů šumivých nápojů. Uložená sankce vyvolává jen smutný úsměv, obzvláště při vědomí toho, že v rámci soudního řízení bylo následně prokázáno, že odpůrci (žalovanému) se v mezidobí podařilo prodat minimálně 97.000 lahví závadně označeného výrobku. Lze tak předpokládat, že zisk nekalého soutěžitele mnohonásobně převýšil uloženou sankci.

S ohledem na shora uvedené se domnívám, že stávající právní úprava exekuce zaslouží změnu a zavedení speciálního institutu exekuce vybraných typů předběžných opatření, který by svojí teleologií měl navazovat na cíle stanovené zákonodárcem v rámci právní úpravy předběžných opatření. Především by tato zvláštní úprava měla stanovit jak povinnost soudu přednostně a v krátkých lhůtách vydávat pověření k provádění vybraných druhů exekucí, jakož i povinnost exekutora provádět tyto exekuce přednostně, v zákonem stanovené krátké lhůtě. Další, avšak výrazně jednodušší úpravu zaslouží výše citovaný § 351 o.s.ř., a to v části týkající se maximální možné pokuty za porušení „jiné povinnosti“, neboť současná výše v naprosté většině nedostatečně plní zákonodárcem zamýšlený sankční charakter.

Mgr. Bagrat Verdiyan,
advokát

[Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.](#)

Rybná 9
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 819 334

Fax: +420 224 819 343

e-mail: info@ak-kp.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Obvyklé hospodaření po zahájení insolvenčního řízení: hranice přípustného jednání podle § 111 insolvenčního zákona](#)
- [Sanace, nebo zkrácení věřitelů aneb co si vzít z kontroverzní kauzy ve věci MORA-TOP](#)
- [Korporátní dluhopisy v ČR: růst trhu, regulatorní limity a koncentrace rizik v segmentu podlimitních emisí](#)
- [Notářský zápis s přímou vykonatelností ve světle nejnovější judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Promlčení před splatností? Kritická analýza judikatury Nejvyššího soudu k tzv. actio nata](#)
- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenci při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenci – judikатурní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)